

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : קיץ תשע"ט, 2019
מספר שאלון : 992101
היקף הבחינה : יחידת לימוד אחת

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שלוש שעות.
- ב. חומר עזר מותר לשימוש : אין להשתמש בחומר עזר.
- ג. מבנה השאלון : בבחינה זו פרק אחד בלבד.
לפרק זה – 100 נקודות
- ג. הוראות מיוחדות :
  1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
  2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
  3. שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.
  - ד. מלאו את הפרטים הבאים :

פרטי הנבחן :	פרטי מרכז השכלה :
מספר הנבחן ברשימה : _____	שם המוסד : _____
שם משפחה + פרטי : _____	שם היישוב : _____
תז : <input type="text"/>	שם מרכז הבחינה : _____

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.
הקפידו לרשום במחברת את מספר הנושא.
הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.
כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.
השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי, לפחות.
שימו לב להנחיות לכל נושא.

נושא 1 - "מודל הפוגות" - הפסקות כל 20 דקות

משרד החינוך פרסם המלצה חדשה למורים בבתי הספר היסודיים. על פי ההמלצה, יש לעשות הפוגה [הפסקה קצרה] מהלימודים כל 20 דקות במהלך שיעורי מתמטיקה, אנגלית וחינוך לשוני. ההפוגה תהיה משחק או הפעלה אומנותית קצרה של כמה דקות [2-5 דקות]. חלק מהמורים מתנגדים להמלצה החדשה. הם טוענים, כי ההפוגה תפריע למהלך הלמידה, תגרום ללמידה לא-רציפה ואולי אף תגרום לעיכוב בקצב הלמידה. לעומת זאת, חלק מהמורים תומכים בהמלצה החדשה. הם טוענים, כי ההפוגה תיצור למידה חווייתית ותאפשר לתלמידים ולמורה לחזור לשיעור ממוקדים יותר.

האם אתם תומכים בהמלצה החדשה של משרד החינוך וחושבים שצריך ליישם אותה? הביעו את עמדתכם בעניין זה. הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

נושא 2 - רק מי שמצביע – מרוויח ומשפיע!

ב-9.4.2019 התקיימו בחירות לכנסת ה-21 בישראל ואחוז המצביעים היה 67.9%. אמנם יום הבחירות הוא יום חופש [שבתון], אבל לא כולם מממשים את זכות הצבעה שלהם. בעקבות זאת, כתבו הצעת חוק חדשה. לפי הצעה זו, רק מי שיממש את זכותו להצביע בבחירות ויציג במקום העבודה אישור רשמי על כך שהצביע, יקבל יום שבתון בתשלום מהמעסיק. לדעת התומכים בהצעה, צריך להגדיל את מספר האנשים שמצביעים בבחירות. הם טוענים, כי מי שלא מצביע, לא צריך לקבל תשלום על יום החופש של הבחירות. המתנגדים להצעה טוענים, כי במדינה דמוקרטית לאזרח יש זכות הצבעה, ולא חובה, ולכן אין זה הוגן שמי שיצביע יקבל על כך תשלום או הטבה מהמעסיק.

האם אתם תומכים בהצעת החוק החדשה, שרק מי שיצביע יקבל תשלום עבור יום חופש ביום הבחירות? כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3 - חופשת לידה ייחודית לגברים

לאחרונה הוגשה למשרד ראש הממשלה בקשה לחופשת לידה ייחודית לגברים. כותבי הבקשה מדגישים שיש צורך בשינוי אפשרויות חופשת הלידה לגברים הקיימות היום. היום אב בישראל יכול לקחת שבוע של חופשת לידה במקביל (באותו הזמן) לאישה, ועוד שמונה שבועות במקומה. הנתונים מראים, כי פחות מ-1% מהאבות בישראל משתמשים באפשרויות הקיימות של חופשת לידה. הסיבה העיקרית לכך היא שחופשת הלידה של האב תמיד מפחיתה מהחופשה של האישה. התומכים בחופשת לידה ייחודית לגברים טוענים, כי החופשה הייחודית לגברים תימשך בין שבועיים לארבעה שבועות, שבהם רק האב יישאר עם התינוק. חופשה זו לא תהיה על חשבון חופשת הלידה של האישה, אלא כתוספת לחופשתה. אולם המתנגדים טוענים, כי חופשת הלידה לגברים צריכה להיות יחד עם האישה, במיוחד בחודשים הראשונים שבהם התינוק זקוק לאימו.

[מעובד על פי שחר אילן, אתר כלכליסט, 22.1.2019]

האם אתם תומכים בחופשת לידה ייחודית לגברים, שתאפשר רק לאב להישאר עם התינוק ולא תהיה על חשבון חופשת הלידה של האישה?
הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובסו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 4 - ים של פלסטיק – נלחמים בזיהום הימי

בכל שנה יש כ-20 מיליון טונות של פסולת בים, בעיקר פלסטיק. הפלסטיק גורם לזיהום סביבתי, ויכול לפגוע גם בבעלי החיים הימיים וגם בבני האדם. האיחוד האירופי כותב הצעת חוק חדשה. ההצעה אוסרת על שימוש במספר מוצרי פלסטיק, ומחייבת את המדינה לאסוף את פסולת הפלסטיק ולהרחיב את ההסברה לציבור על הסכנות שבה. פעילים סביבתיים בישראל תומכים בכתיבת הצעת חוק חדשה כמו באיחוד האירופי. לדעתם, הצעת חוק כזו תעזור להילחם בתופעת פסולת הפלסטיק המסוכנת. המתנגדים לכך טוענים, כי יש בעיות יותר חשובות ומסוכנות מפסולת של פלסטיק, כמו למשל הבעיה של חוסר במצילים ובפקחים בחופים.

[מעובד מתוך: "ים של פלסטיק", נעה חסלוביצר, אתר ynet, 26.6.2017]

האם אתם תומכים בהצעת החוק של האיחוד האירופי הנלחמת בפסולת הפלסטיק?
הביאו נימוקים לעמדתכם, **בססו** את דבריכם על דוגמאות מתחומים שונים (כגון: חינוך, טכנולוגיה, כלכלה, סביבה, בריאות...).

בהצלחה!

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
נק'		סכום רכיב כללי
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	מבנה (20 נק')
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
נק'		סכום רכיב המבנה
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	תוכן (40 נק')
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות <u>דוגמות, הסברים וביסוסים</u> : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
נק'		סכום רכיב התוכן
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת. לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	לשון, מבע וסגנון (20 נק')
נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון
	מורפולוגיה ותחביר – צורות תקינות בשם ובפעל. תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר. שימוש נכון במילות יחס וביידוע. ביצוע חלקי – משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים. פיסוק תקין כתיב תקין/צורה חיצונית: עימוד וסדר	תקינות (17 נק')
נק'		סכום רכיב תקינות
נק'		סך כל הרכיבים

בהצלחה!